

Fylkesadministrasjonen
Avdeling for administrasjon

1 av 1

Vår dato
07.12.2005

Vår referanse
2005/02254-7

Vår saksbehandler
Svein Gansum/33 34 42 52

Deres dato
07.07.2005

Deres referanse
200504026 EO HI/an

Justisdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

JUSTISDEPARTEMENTET	
12 DES 2005	
SAKS NR.:	200504026
AVD/KONT/BEH:	LOV/EO/MI
DOK NR. 44	ARKIVKODE:

Høring - NOU 2005: 8 Likeverd og tilgjengelighet

Vedlagt oversendes kopi av saksfremlegg for Vestfold fylkeskommunale råd for funksjonshemmede (sak nr. 13/05), Hovedutvalg for utdanning (sak nr. 29/05) og Hovedutvalg for kultur og folkehelse (sak nr. 31/05).

Videre oversendes kopi av saksprotokoll fra alle de tre nemndene.

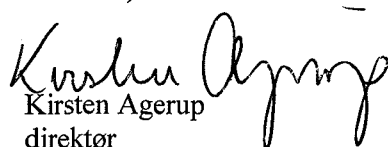
Etter behandling i de tre nemndene er uttalelsen fra Vestfold fylkeskommune sålydende:

"1. Utkast til diskriminerings- og tilgjengelighetslov slik det er fremmet av flertallet i NOU 200: 8 anbefales. Det anbefales likevel at lovforslagets §10 omformuleres slik at kostnader ikke blir avgjørende for om tilrettelegging av individuelle tilbud finner sted. Skole- og utdanningstilbud og kommunal myndighet må ha plikt til å foreta nødvendig individuell tilrettelegging. Ordet "rimelig" foreslås gjennomgående erstattet med "nødvendig".

Plikten til universell utforming, jf lovforslagets § 11, utvides til også å gjelde IKT og samferdsel i samsvar med uttalelsen til utvalgsmedlemmene Buvik, Fjellanger og Larsen.

2. Dersom endringene betyr økte utgifter for Vestfold fylkeskommune, forutsettes at disse dekkes av staten."

Med hilsen

Kirsten Agerup
direktør

Svein Gansum
rådgiver

Vedlegg

Arkivsak 200502254
Arkivnr. E: X59 &13
Saksbehandler Svein Gansum

Saksgang
Hovedutvalg for utdanning
Vestfold fylkeskommunale råd for funksjonshemmede
Hovedutvalg for kultur og folkehelse

Møtedato	Sak nr.
28.11.2005	
22.11.2005	
29.11.2005	

Høring - NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet

ADMINISTRASJONENS INNSTILLING

Utkast til diskriminerings- og tilgjengelighetslov slik det er fremmet av flertallet i NOU 2005: 8 anbefales.

Tønsberg, 10. november 2005

Halvard Kausland
fylkesrådmann

Kirsten Agerup
direktør

Vedlegg: Lovutkast og sammendrag

Innledning

I NOU 2005:8 – Likeverd og tilgjengelighet - foreslår ”Syseutvalget”, nedsatt ved kgl. res. 29. november 2002, en lov om forbud mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne, samt enkelte endringer i andre lover.

Høringsfristen er 30. desember 2005, og adresselisten over høringsinstanser omfatter ca 200 mottakere. NOU'en er svært omfattende og dyptpløyende. Det har derfor vært helt nødvendig å foreta en streng prioritering til de områder som direkte og i sterkest grad berører fylkeskommunen.

Saksutredning

Utvalget som har utarbeidet forslaget har hatt følgende sammensetning:

- Professor dr. juris Aslak Syse, Det juridiske fakultet, Universitetet i Oslo (utvalgsleder)
- Forbundsleder Gunnar Buvik, Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO)
- Selvstendig næringsdrivende Guro Fjellanger
- Pasientombud og rådgiver Atle Larsen, Landsforeningen for hjerte- og lungesyke (LHL) og Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO)
- Advokat Susanne Mohuus, KS (Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon)
- Lagdommer Hedda Remen, Borgarting lagmannsrett
- Fagsjef Sissel Stenberg, Politisk sekretariat i Stavanger kommune
- Advokat Elisabeth Lea Strøm, Næringslivets hovedorganisasjon (NHO)
- Professor dr. polit Jan Tøssebro, Institutt for sosialt arbeid og helsevitenskap, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Underoverskriften til NOU'en er :

”Rettslig vern mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne. Bedret tilgjengelighet for alle”

Av utredningen fremgår at det er forskjellsbehandling ikke nødvendigvis innebærer diskriminering, og at i noen sammenhenger er forskjellsbehandling legitimt.

Generelt sier utvalget om grensen mellom begrepene forskjellsbehandling og diskriminering at forskjellsbehandling ikke vil være lovstridig dersom den er nødvendig for å oppnå et saklig formål og ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den som forskjellsbehandles. Dersom forskjellsbehandlingen er av negativ karakter, d.v.s. ikke har saklig grunn eller virker uforholdsmessig, anses den som diskriminerende og dermed lovstridig.

Lovforslaget omfatter alle samfunnsområder, m.a.o. både offentlige og private virksomheter. Saksfremlegget er, som det er sagt innledningsvis, begrenset til de viktigste bestemmelsene som angår fylkeskommunen i lovutkastet. Disse, omtales nærmere nedenfor, er § 1 Formål, § 3 Aktivitetsplikt, § 9 Plikt til generell tilrettelegging, § 10 Plikt til individuell tilrettelegging og § 11 Plikt til universell utforming av bygg og anlegg m.v. Når saksfremlegget ikke omhandler nærmere bestemmelsene om diskriminering og trakassering, har det sammenheng med at det allerede er knesatt prinsipper mot slikt i bl.a. arbeidsmiljøloven.

§ 1: Lovutkastets formål er å sikre likeverd og fremme like muligheter til samfunnsdeltakelse for alle, uavhengig av funksjonsevne, og hindre diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne. Loven skal bidra til nedbygging av samfunnsskapte funksjonshemmende barrierer, og hindre at nye skapes.

§ 3: Bestemmelsen innebærer at alle offentlige myndigheter på alle nivåer har en generell plikt til å fremme lovens formål. Det betyr bl.a. at fylkeskommunen i sin virksomhet som arbeidsgiver, skolemyndighet og drifter av offentlige bygg m.m. må ha lovens formål som bakteppe i sin planlegging.

§ 9: Utkastet til bestemmelsen går på det offentliges plikt til å innrette seg slik at flest mulig uansett funksjonsevne skal kunne benytte virksomhetens alminnelige funksjon, m.a.o. for eksempel at en elev skal kunne benytte skolen, en innbygger skal ha tilgang til rådhuset og lignende.

§ 10: Plikten til individuell tilrettelegging går både på fylkeskommunens arbeidsgiverfunksjon og dens funksjon som driver av skoler og utdanningsinstitusjoner. Her er det det enkelte individ med nedsatt funksjonsevne som arbeidstaker eller elev/student som skal sikres likeverdige muligheter i arbeids- og lære-/studiesituasjon. I den grad private skoler drives både med offentlig støtte og privat betaling, bør reglene være like for private og offentlige skoler. Men det nevnes at der private utdanningsinstitusjoner ikke drives for offentlige midler, kan dette tale for en mer begrenset tilretteleggingsplikt.

§ 11: Krav om en universell utforming skal ikke nødvendigvis imøtekomme alle, men flest mulig, og det er en utforming som skal virke inkluderende ved å ta høyde for ulike brukerforutsetninger. Universell utforming gjelder fysiske forhold som er menneskeskapte, så som bygg, anlegg, innretninger og produkter. I tillegg vil det også omfatte uteområder som veger, fortau, torg, plasser og parkanlegg. Under innretninger går også transportmidler, mens for eksempel datautstyr og minibanker vil gå under produkter. Fysiske forhold vil ofte være avgjørende for bruk av transporttjenester, eksempelvis vil utforming av holdeplasser, billettautomater og selve transportmidlet ha stor betydning.

Lovforslaget forutsetter at kravet om universell utforming skal etterleves for bygg, anlegg og opparbeidede uteområder rettet mot allmennheten som oppføres eller ferdigstilles etter hovedombygging etter 1. januar 2009. For eksisterende bygg, anlegg og uteområder rettet mot allmennheten gjelder samme fra 1. januar 2019. Forslaget omfatter således ikke IKT (informasjons- og kommunikasjonsteknologi) eller samferdsel i og med at innretninger og produkter ikke er tatt med. Av NOU'en fremgår det at det på sentralt hold, og også fra Regjeringens side, arbeides med sikte på at kravet om universell utforming blir bedre ivaretatt ved nyinvesteringer i infrastrukturen.

Administrasjonens bemerkninger

Lovforslaget vil, dersom det vedtas, ha betydning for fylkeskommunale virksomheters arbeid for fremme av universell utforming, for saksbehandling i bl.a. plansaker, og for fylkeskommunens engasjement for befolkningens levkår i sitt folkehelsearbeid.

Flere av fylkeskommunens oppgaver og virksomheter vil bli berørt av et vedtak om en ny lov. Fylkeskommunale virksomheter er fra før ved egne politiske vedtak pålagt å sørge for at krav om universell utforming blir ivaretatt i fylkeskommunens egne virksomheter. Det er all grunn til å vise til bestemmelsene i opplæringsloven kap. 9a, der §§ 9a-2 om det fysiske miljøet og 9a-3 om det psykososiale miljøet som allerede ivaretar sentrale prinsipper omhandlet i denne NOU'en. Både den forsettelige og uaktsomme overtredelse av disse bestemmelsene er belagt med straff.

Det er grunn til å peke på at arbeidsmiljøloven har bestemmelser som setter forbud mot diskriminering og trakassering. Og likestillingsloven har bestemmelser som fylkeskommunen som

arbeidsgiver må forholde seg til med hensyn til diskriminering og trakassering på grunn av kjønn.

Når det gjelder fylkeskommunens tiltak innenfor hele dette området, ligger det en generell regel i § 33 i Reglement for folkevalgte organer som lyder:

"Vestfold fylkeskommune skal så langt det er mulig benytte lokaler som er tilrettelagt for funksjonshemmede ved alle møter og arrangementer."

Administrasjonen legger til grunn at prinsippet som denne regelen gir uttrykk for, anvendes i enhver sammenheng.

Et vedtak om ny lov vil bidra til å sette ytterligere fokus på nedbygging av funksjonshemmende barrierer. Loven vil derfor være en tydelig markering av tiltak som fremmer folkehelsetenkingen i offentlig planlegging og forvaltning.

Som påpekt ovenfor omfatter ikke plikten til universell utforming IKT og samferdsel. Når det gjelder IKT vil fylkeskommunen i første rekke bli berørt som arbeidsgiver og dermed av plikten til individuell tilrettelegging som følger av § 10 i forslaget. Dernest vil forslaget gjelde betjeningssystemer på samferdselssektoren rettet mot allmennheten, disse kommer inn under bestemmelsen om universell utforming.

Det foreligger allerede en forskrift med detaljerte krav til tilrettelegging av busser. Men samtidig erkjennes det at infrastrukturen ikke er godt nok tilrettelagt for alle og at det vil være en langsiktig og kostbar oppgave å implementere kravet om universell utforming på dette området. I og med at det på samferdselssektoren vil være en nødvendig kobling mellom IKT og forskjellige transportmidler samt at det arbeides med dette sentralt, vil administrasjonen avvente utviklingen fremfor å anbefale at det presses gjennom tiltak på kort sikt.

Med bakgrunn i disse bemerkninger, som i det vesentlige er i samsvar med flertallets tilråding, vil administrasjonen anbefale flertallets lovforslag, jfr. vedlgg.

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak 200502254
Arkivnr.
Saksbehandler Svein Gansum

Saksgang	Møtedato	Sak nr.
Vestfold fylkeskommunale råd for funksjonshemmede	22.11.05	13/05
Hovedutvalg for utdanning	28.11.05	29/05
Hovedutvalg for kultur og folkehelse	29.11.05	31/05

HØRING - NOU 2005:8 LIKEVERD OG TILGJENGELIGHET

Vestfold fylkeskommunale råd for funksjonshemmede 22.11.05

ADMINISTRASJONENS INNSTILLING

Utkast til diskriminerings- og tilgjengelighetslov slik det er fremmet av flertallet i NOU 2005: 8 anbefales.

Møtebehandling

Kjell Molkersrød fremmet følgende på vegne av organisasjonene:

"Forslag til uttalelse

Organisasjonene i rådet mener at det i høringsuttalelsen bør anbefales at lovforslagets §10 omformuleres slik at kostnader ikke blir avgjørende for om tilrettelegging av individuelle tilbud finner sted. Skole- og utdanningstilbud og kommunal myndighet må ha plikt til å foreta nødvendig individuell tilrettelegging. Ordet "rimelig" foreslås gjennomgående erstattet med "nødvendig".

Videre mener organisasjonene i rådet at plikten til universell utforming, jf lovforslagets § 11, utvides til også å gjelde IKT og samferdsel i samsvar med uttalelsen til utvalgsmedlemmene Buvik, Fjellanger og Larsen."

Rådet sluttet seg til administrasjonens innstilling.

Forslag til uttalelse fra organisasjonene ble enstemmig vedtatt.

Uttalelse fra Vestfold fylkeskommunale råd for funksjonshemmede

Utkast til diskriminerings- og tilgjengelighetslov slik det er fremmet av flertallet i NOU 2005: 8 anbefales.

Organisasjonene i rådet mener at det i høringsuttalelsen bør anbefales at lovforslagets §10 omformuleres slik at kostnader ikke blir avgjørende for om tilrettelegging av individuelle tilbud finner sted. Skole- og utdanningstilbud og kommunal myndighet må ha plikt til å foreta nødvendig individuell tilrettelegging. Ordet "rimelig" foreslås gjennomgående erstattet med "nødvendig".

Videre mener organisasjonene i rådet at plikten til universell utforming, jf lovforslagets § 11, utvides til også å gjelde IKT og samferdsel i samsvar med uttalelsen til utvalgsmedlemmene Buvik, Fjellanger og Larsen.

Hovedutvalg for utdanning**28.11.05****ADMINISTRASJONENS INNSTILLING**

Utkast til diskriminerings- og tilgjengelighetslov slik det er fremmet av flertallet i NOU 2005: 8 anbefales.

Hovedutvalg for utdanning**28.11.05****MØTEBEHANDLING**

Leder Trine Juell (A) foreslo at endringene som er foreslått av Vestfold fylkeskommunale råd for funksjonshemmede tas inn som en del av uttalelsen.

Anders Anundsen (FrP) foreslo

Dersom endringene betyr økte utgifter for Vestfold fylkeskommune forutsetter Hovedutvalget for utdanning at disse dekkes av staten.

Leders forslag til endringer i innstillingen enstemmig vedtatt.

Anders Anundsens (FrP) forslag enstemmig vedtatt.

VEDTAK

1. Utkast til diskriminerings- og tilgjengelighetslov slik det er fremmet av flertallet i NOU 2005: 8 anbefales.
2. De endringer som er foreslått av Vestfold fylkeskommunale råd for funksjonshemmede tas inn som en del av uttalelsen.
3. Dersom endringene betyr økte utgifter for Vestfold fylkeskommune forutsetter Hovedutvalg for utdanning at disse dekkes av staten.

Hovedutvalg for kultur og folkehelse**29.11.05****ADMINISTRASJONENS INNSTILLING**

Utkast til diskriminerings- og tilgjengelighetslov slik det er fremmet av flertallet i NOU 2005: 8 anbefales.

Møtebehandling

Hovedutvalget for kultur- og folkehelse fikk seg forelagt protokoll fra behandlingen av denne sak i Hovedutvalget for utdanning

Leif O Halse (FrP) foreslo følgende tillegg til administrasjonens innstilling.

1. De endringer som er foreslått av Vestfold fylkeskommunale råd for funksjonshemmede tas inn som en del av uttalelsen.
3. Dersom endringene betyr økte utgifter for Vestfold fylkeskommune forutsetter Hovedutvalget for kultur- og folkehelse at disse dekkes av staten

Administrasjonens innstilling enstemmig vedtatt

Leif O. Halses tilleggsforslag pkt 2 enstemmig vedtatt

Leif O. Halses tilleggsforslag pkt. 3 vedtatt med 12 mot 1 stemme (Larsen)

Vedtak

- 1) Utkast til diskriminerings- og tilgjengelighetslov slik det er fremmet av flertallet i NOU 2005: 8 anbefales.
- 2) De endringer som er foreslått av Vestfold fylkeskommunale råd for funksjonshemmede tas inn som en del av uttalelsen.
- 3) Dersom endringene betyr økte utgifter for Vestfold fylkeskommune forutsetter Hovedutvalget for kultur- og folkehelse at disse dekkes av staten.